

Taikusydän on taiteen, kulttuurin ja hyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Pääkirjoitus 2/2020

Korona-aika on muuttanut meidän kaikkien tapaa työskennellä ja elää arkea. Juuri ennen koronapandemiaan liittyvien rajoitusten voimaantuloa 11. maaliskuuta kävin esittelemässä Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle WHO:n kulttuurihyvinvointiraporttia sekä miten raportin suosituksia voidaan soveltaa Suomen kontekstissa. Jotta voidaan saavuttaa sekä taloudellisesti että sosiaalisesti kestävää hyvinvointia, on syytä siirtyä hyväksi havaittujen kokeilujen vakiinnuttamiseen sekä levittämiseen laajemmille väestöryhmille. Tämä onnistuu esimerkiksi ottamalla Suomessa käyttöön kulttuuriresepti- ja kulttuurilähetekäytännöt osana tulevaisuuden sote-keskuksien kehittämistä.

Koronapandemian rajoittaessa ihmisten kohtaamista sekä kaventaessa arjen mahdollisuuksia, olemme alkaneet kerätä myös Taikusydän sivuille vinkkejä kulttuurista ja taiteesta, joihin pääsee mukaan verkon välityksellä kotoa. Uutta verkossa tapahtuvaa toimintaa, myös vuorovaikutteisia tapaamisia ja taideryhmiä kehitetään jatkuvasti lisää. Näyttää siltä, että etäkulttuuri- ja taidepalvelut ovat tulleet jäädäkseen. Taide ja kulttuuri kantavat, antavat toivoa ja yhdistävät meitä myös näinä poikkeuksellisina aikoina. Voit lähettää vinkkiä etäkulttuuripalveluista meille, niin lisäämme ne 20.4. julkaistavalle etäkulttuurisivullemme. Aurinkoista kevättä!

Anna-Mari Rosenlöf, projektipäällikkö

Taike käynnistää uuden palvelun sosiaali- ja terveyssektorin toimijoille ja taiteilijoille

Taiken uuden asiantuntijapalvelun tavoitteena on vahvistaa taiteen käyttöä sosiaali- ja terveyssektorilla. Taiteilijoille se avaa työllistymismahdollisuuksia. Taike on valinnut viisivuotiseen pilottiin kaksi taideasiantuntijaa: teatteritaiteen tohtori Pia Hounin ja

tanssitaiteen tohtori Isto Turpeisen. Taideasiantuntijan tehtäviin tuli yhteensä 128 hakemusta. Kulttuurihyvinvoinnin palveluita johtaa erityisasiantuntija Johanna Vuolasto.

Lue lisää

Creative & Credible -työpaja perehdytti kulttuurihyvinvointitoiminnan arviointiin

Turussa järjestettiin 10. maaliskuuta kulttuurihyvinvointitoiminnan arviointiin keskittyvä työpaja Creative and Credible Evaluation for Arts, Health and Wellbeing. Työpajan vetäjinä toimivat kansainväliset alan johtavat asiantuntijat professori Norma Daykin ja Jane Willis. Alan tutkijoille, taiteilijoille, päättäjille sekä muille kulttuurihyvinvointikentän toimijoille suunnatun työpajan järjestivät Taikusydän yhteistyössä Taiken, Taideyliopiston CERADA:n ja Tampereen yliopiston New Social Research -keskuksen kanssa.

Työpajapäivän luento-osuudet ovat katsottavissa [Taikusydämen verkkosivuilla](#).

Tutustu myös [Creative & Credible -verkkosivustoon](#), josta löytyy paljon hyödyllistä materiaalia kulttuurihyvinvointitoiminnan arviointiin liittyen.

Lue lisää

TYÖPAIKKA

Lähde-hanke hakee projektipäällikköä

Oulunkaaren kuntayhtymän luotsaama LÄHDE Taiteesta voimaa arkeen -hanke saa jatkoa! Haussa on projektipäällikkö kolmivuotiseen (1.5.2020-30.4.2023) tehtävään Lähde! - Taiteesta osallisuutta -hankkeen johtoon. Tehtävä on osa-aikainen (70%), joten projektipäällikköllä on mahdollisuus tehdä työsuhteen rinnalla esimerkiksi omaa taiteellista työtään. Hakuaika päättyy 21.4.2020.

Lue lisää

TOIMINTAMALLI

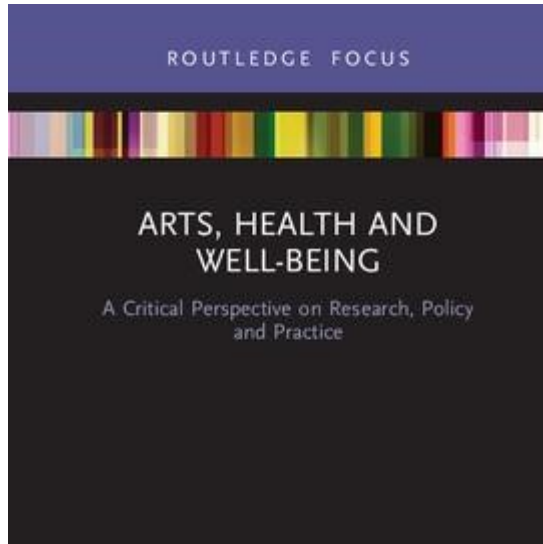
100 minuuttia taidetta -toimintamalli on koottu menetelmäoppaaksi

100 minuuttia taidetta -toimintamalli innostaa kaikenikäisiä ihmisiä osallistumaan taiteeseen ja kulttuuriin vähintään sadan minuutin ajan viikossa. Toimintamalli on kehitetty vuonna 2019 Taiteen edistämiskeskuksen koordinoimassa valtakunnallisessa kampanjassa. Nyt kampanjan opit on koottu yhteen julkaisuun, joka esittelee toimintamallin ja kertoo, miten se kannattaa ottaa käyttöön. Oppaassa on runsaasti idea- ja inspiraatiomateriaalia sekä toimintamallia jo käyttävien sosiaali- ja terveydenhuollon

toimijoiden kokemuksia ja oivalluksia. Menetelmäoppaan on koostanut taiteen ja hyvinvoinnin läänintaiteilijana Taiteen edistämiskeskuksessa toiminut Arttu Haapalainen.

[Lue lisää](#)

JULKAISUJA

Uusi julkaisu: Arts, Health and Wellbeing, a Critical Perspective

Brittitutkija Norma Daykinin uudessa kirjassa käsitellään kulttuurihyvinvointialan tutkimukseen, käytäntöihin ja politiikkaan liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä kriittisellä otteella. Teos tarjoaa muun muassa katsauksen alan kehitykseen ja nykyiseen evidenssipohjaan sekä esimerkkejä tutkimusprojekteista. Daykin peilaa kulttuurihyvinvointialaan liittyviä ilmiöitä teoksessa erityisesti yhteiskuntatieteiden ja organisaatiotutkimuksen teorioiden kautta.

Daykin, N. (2019) Arts, Health and Wellbeing, a Critical Perspective on Research, Policy and Practice. Routledge.

[Lue lisää](#)

Tutustu Public Health Panoraman kulttuurihyvinvointiteemanumeroon

WHO:n Euroopan aluetoimiston julkaiseman Public Health Panorama -lehden maaliskuun 2020 numero keskittyy kulttuurihyvinvointiteemaan. Lehdessä on esillä runsas kattaus näkökulmia kulttuurihyvinvointialan tutkimukseen, käytäntöön ja politiikkaan WHO:n Euroopan alueen maista. Numero pitää sisällään myös tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kososen haastattelun, jossa Kosonen kuvaa alan nykytilaa ja tulevaisuudennäkymiä Suomessa.

[Lue lisää](#)

Kulttuurisen vanhustyön tietopohjaa rakentamassa - RAI-järjestelmän hyödyntäminen

AILI, kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallinen verkosto on julkaissut uuden raportin liittyen kulttuurikirjaamiseen. Kirjaaminen ja arviointi ovat keskeisessä roolissa sosiaali- ja terveystoimialassa, sillä hoito- ja palvelusuunnitelmat ohjaavat koko vanhustyöprosessia. Näihin suunnitelmiin tulee ja voi kirjata myös ikääntyneiden omia toiveita, tavoitteita ja kulttuurista taustaa. Tutustu uuteen raporttiin ”Kulttuurisen vanhustyön tietopohjaa rakentamassa – RAI-järjestelmän hyödyntäminen” ja samalla AILI-verkoston verkkosivuihin.

[Lue lisää](#)

Kulttuurisesta vanhustyöstä kaksi videota Helsingin kaupungilta

Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala on julkaissut kaksi kulttuurisesta vanhustyöstä kertovaa videota. Videosarjan ensimmäisessä osassa tutustutaan, miten kulttuuri ja luovuus voivat tukea hyvää elämää sekä kulttuurioikeuksien toteutumista.

Katso video 1: <https://youtu.be/HNW2GXH9VQw>

Videosarjan toisessa osassa kulttuurista vanhustyötä lähestytään moniammatillisen yhteistyön kautta. Kulttuurisessa vanhustyössä kulttuuri ymmärretään laajasti. Katso videolta, miten kulttuuri ja luovuus ovat esimerkiksi kotihoidossa läsnä, mitä tekee kulttuuriohjaaja ja mikä on johtajan vastuu.

Katso video 2: <https://youtu.be/GYmbvFCBkyg>

Terveyttä edistävä kulttuuri kunnan toiminnassa: Menetelmäraportti

Kulttuuri kunnan toiminnassa 2019 -tiedonkeruulla selvitettiin ensimmäisen kerran kulttuurin, erityisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävän kulttuurin toimenpiteitä, resursseja ja toimintakäytäntöjä kunnissa. Tiedonkeruu on osa Terveyden edistämisen

vertailutietojärjestelmää (TEAvisari), jossa vertailukelpoisten tunnuslukujen avulla kuvataan ja seurataan kunnan toimintaa väestönsä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Nyt valmistuneessa menetelmäraportissa tarkastellaan kattavasti kyselyn toteutusta, siitä saatuja tuloksia, kulttuurin tietoperustaa, käsitteitä, lainsäädäntöä ja kansallisia strategioita, jotka vaikuttavat terveyttä edistävän kulttuuritoiminnan taustalla.

Saukko, N, Ikonen, J, Saaristo, V & Ståhl, T. Terveyttä edistävä kulttuuri kunnan toiminnassa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Työpaperi 8/2020. Helsinki 2020.

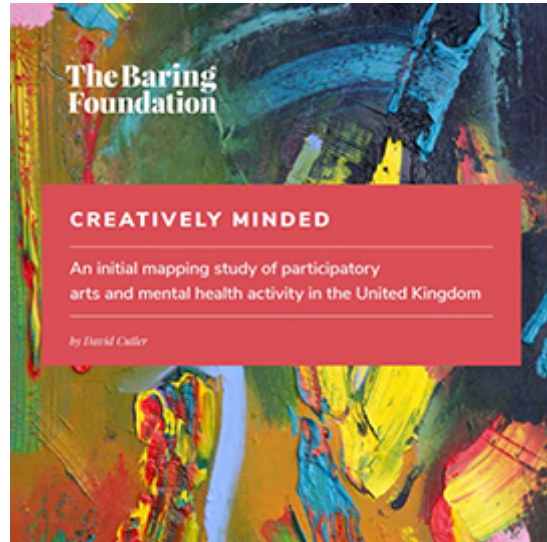
[Lue lisää](#)

Saavutettavuusopas ja Saavutettava taideharrastus -merkki on julkaistu

Saavutettavuusopas on suunnattu lastenkulttuurikeskusten ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksille, mutta osaa materiaalista voi soveltaa myös muille ikäryhmille ja toimintaympäristöihin. Opas on saatavilla myös ruotsiksi. Samalla on julkaistu Saavutettava taideharrastus -merkki. Merkki on viestintäteko, jolla harrastuksen järjestäjä kertoo olevansa halukas tukemaan kaikkia lapsia ja nuoria harrastuksissaan.

[Lue lisää](#)

CREATIVELY MINDED - An initial mapping study of participatory arts and mental health activity in the UK

Baring Foundation on julkaissut kartoituksen osallistavan taiteen ja mielenterveyden yhteyksistä sekä mielen hyvinvointia tukevasta taidetoiminnasta Iso-Britanniassa. Julkaisussa on esitelty erilaisia case-esimerkkejä ja toimintaa taidemuodoittain. Lisäksi julkaisusta löytyy listaus toimijoista, jotka ovat viimeisen kahden vuoden aikana tuottaneet osallistavaa taidetoimintaa mielenterveysongelmista kärsiville henkilöille.

[Lue lisää](#)

Duodecimin ja Suomen Akatemian konsensuslausuma: Sosiaalinen vuorovaikutus edistää aivojen ja mielen terveyttä koko elämän ajan

Aivojen ja mielen terveys ja hyvinvointi kietoutuvat toisiinsa erottamattomasti, todetaan Duodecimin ja Suomen Akatemian 3.3.2020 julkaistussa konsensuslausumassa, joka huomioi myös taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutukset. Lausumassa todetaan muun muassa: "Terveystieteiden tutkimuksessa on vahvistettu kulttuurin hyvinvointivaikutuksiin liittyvää osaamista ja yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa" sekä "Kulttuurin ja taiteen hyödyistä eläkeikäisten aivoverkostojen aktivoinnissa on saatu runsaasti näyttöä".

[Lue lisää](#)

#taidetoimii #kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

[Tilaa uutiskirje](#)

Seuraa Taikusydäntä somessa

Yhteystiedot

Taikusydän
Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia
Linnankatu 54
20100 Turku
p. +358 50 5985257

anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

taikusydän.fi
Peruuta uutiskirje

